

PATVIRTINTA

Vilniaus universiteto rektorius

2013 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. R-573

(Vilniaus universiteto rektorius

2018 m. vasario 1 d. įsakymo Nr. R-50 redakcija)

## NACIONALINIO ATVIROS PRIEIGOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ DUOMENŲ ARCHYVO INFORMACINĖS SISTEMOS DUOMENŲ SAUGOS NUOSTATAI

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinio atviros prieigos mokslinių tyrimų duomenų archyvo informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų (toliau – Saugos nuostatai) tikslas – nustatyti ir įgyvendinti organizacines, technines priemones, suteikiančias galimybę saugiai rinkti, apdoroti, kaupti, saugoti Nacionalinio atviros prieigos mokslinių tyrimų duomenų archyvo informacinės sistemos (toliau – MIDAS) duomenis, teikti juos suinteresuotiems juridiniams ir fiziniams asmenims.

2. Saugos nuostatai parengti pagal Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašą (toliau – Aprašas) bei Saugos dokumentų turinio gairių aprašą (toliau – Saugos dokumentų turinio gairių aprašas), patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo patvirtinimo“.

3. Saugos nuostatai privalomi visiems MIDAS valdytojo ir MIDAS tvarkytojų įgaliotiems asmenims, sistemos administratoriams ir saugos įgaliotiniams.

4. MIDAS saugos tikslas – užtikrinti MIDAS elektroninės informacijos konfidencialumą, prieinamumą, vientisumą ir tinkamą kompiuterizuotų darbo vietų bei tinklo įrangos funkcionavimą. MIDAS duomenų saugumui užtikrinti kompleksiskai naudojamos administracinės, techninės ir programinės priemonės, padedančios įgyvendinti reagavimo, atsakomybės, elektroninės informacijos saugos suvokimo kėlimo ir saugos priemonių projektavimo ir diegimo principus.

5. Saugos nuostatuose vartojamos sąvokos:

5.1. **MIDAS Biomedicinos mokslinių tyrimų duomenų valdymo posistemės administratorius** (toliau – MIDAS BMT administratorius) – MIDAS tvarkytojo Viešosios įstaigos Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikų (toliau – VULSK) paskirtas darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, atsakingas už MIDAS Biomedicinos mokslinių tyrimų duomenų valdymo posistemės programinės įrangos ir MIDAS Biomedicinos duomenų surinkimo loginės duomenų bazės priežiūrą, atliekantis kitas jam priskirtas funkcijas, aprašytas MIDAS veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose;

5.2. **MIDAS Biomedicinos mokslinių tyrimų duomenų valdymo posistemės saugos įgaliotinis** (toliau – MIDAS BMT saugos įgaliotinis) – MIDAS tvarkytojo VULSK paskirtas darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, koordinuojantis ir prižiūrintis saugos politikos įgyvendinimą MIDAS Biomedicinos mokslinių tyrimų duomenų valdymo posistemėje;

5.3. **MIDAS vidaus naudotojai (toliau – MIDAS naudotojai)** – valdytojo ir tvarkytojų darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, turintys teisę naudotis MIDAS ištekliais numatytoms funkcijoms atlikti.

5.4. Kitos šiuose Saugos nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos šių Saugos nuostatų 2 punkte nurodytuose teisės aktuose.

6. Pagrindinės MIDAS elektroninės informacijos saugumo užtikrinimo prioritetinės kryptys:

6.1. MIDAS duomenims tvarkyti naudojamos techninės ir programinės įrangos bei duomenų tvarkymo kontrolė;

6.2. fizinė elektroninės informacijos apdorojimo priemonių (tarnybinės stotys, elektroninės informacijos perdavimo įranga, programinė įranga) apsauga;

6.3. organizacinių saugaus darbo su duomenimis priemonių įgyvendinimas ir kontrolė (nustatomos MIDAS duomenų tvarkytojų ir MIDAS duomenų gavėjų teisės, įpareigojimai, atsakomybės ribos, detalios MIDAS elektroninės informacijos tvarkymo ir Administravimo taisyklės).

7. MIDAS valdytojas ir pagrindinis tvarkytojas – Vilniaus universitetas, adresas - Universiteto g. 3, LT-01513 Vilnius, kuris atsako už MIDAS saugos politikos (išskyrus MIDAS BMT) formavimą ir įgyvendinimo organizavimą, priežiūrą ir elektroninės informacijos tvarkymo teisėtumą.

8. Nurodytas MIDAS valdytojo informacijos saugos valdymo funkcijas Vilniaus universitete atlieka Vilniaus universiteto biblioteka, kuri:

8.1. koordinuoja MIDAS Saugos nuostatų, MIDAS saugos politiką įgyvendinančių teisės aktų rengimą ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;

8.2. koordinuoja MIDAS funkcijų pokyčių planavimą;

8.3. koordinuoja elektroninės informacijos tvarkymo teisėtumo priežiūrą ir užtikrinimą;

8.4. koordinuoja MIDAS saugos politikos įgyvendinimą.

9. Pagrindinio MIDAS tvarkytojo funkcijas Vilniaus universitete atlieka Informacinių technologijų paslaugų centras (adresas - Saulėtekio al. 9, II jungiamieji rūmai, LT-10222, Vilnius, kuris:

9.1. užtikrina nepertraukiamą MIDAS veikimą, elektroninės informacijos, esančios MIDAS, išskyrus MIDAS BMT, saugą ir saugų elektroninės informacijos perdavimą kompiuterių tinklais (automatiniu būdu);

9.2. įgyvendina MIDAS Saugos nuostatuose, MIDAS saugos politiką įgyvendinančių dokumentų nustatytas MIDAS duomenų saugaus rinkimo, sisteminimo, saugojimo ir teikimo MIDAS duomenų gavėjams organizacines, technines ir kitas priemones;

9.3. teikia MIDAS valdytojui siūlymus dėl MIDAS saugos politikos įgyvendinimo plėtros, techninių, programinių priemonių įsigijimo, jų modernizavimo, priežiūros ir tobulinimo;

9.4. užtikrina tinkamą MIDAS valdytojo priimtų teisės aktų ir rekomendacijų įgyvendinimą;

9.5. skiria MIDAS saugos įgaliotinį;

9.6. skiria MIDAS administratorius (išskyrus MIDAS BMT administratorių);

9.7. užtikrina MIDAS sąveiką su kitomis informacinėmis sistemomis;

9.8. užtikrina MIDAS funkcijų pokyčių įgyvendinimą;

9.9. teisės aktų nustatyta tvarka teikia informaciją apie MIDAS saugos politikos įgyvendinimą.

10. MIDAS BMT tvarkytojo funkcijas atlieka VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos:

10.1. užtikrina nepertraukiamą MIDAS BMT veikimą, elektroninės informacijos, esančios MIDAS BMT saugą ir saugų elektroninės informacijos perdavimą kompiuterių tinklais (automatiniu būdu);

10.2. įgyvendina MIDAS Saugos nuostatuose, MIDAS saugos politiką įgyvendinančių dokumentų nustatytas MIDAS duomenų saugaus rinkimo, sisteminimo, saugojimo ir teikimo MIDAS duomenų gavėjams organizacines, technines ir kitas priemones;

10.3. teikia MIDAS valdytojui siūlymus dėl MIDAS saugos politikos įgyvendinimo plėtros, techninių, programinių priemonių įsigijimo, jų modernizavimo, priežiūros ir tobulinimo;

10.4. užtikrina tinkamą MIDAS valdytojo priimtų teisės aktų ir rekomendacijų įgyvendinimą;

- 10.5. skiria MIDAS BMT saugos įgaliotinį;
- 10.6. skiria MIDAS BMT administratorius;
- 10.7. užtikrina MIDAS BMT sąveiką su kitomis informacinėmis sistemomis;
- 10.8. užtikrina MIDAS BMT funkcijų pokyčių įgyvendinimą;
- 10.9. teisės aktų nustatyta tvarka teikia informaciją apie MIDAS BMT saugos politikos įgyvendinimą.
11. MIDAS saugos įgaliotinis, įgyvendindamas MIDAS saugą, atlieka šias funkcijas:
  - 11.1. teikia pagrindinio MIDAS tvarkytojo vadovui siūlymus dėl:
    - 11.1.1. MIDAS administratorių (išskyrus MIDAS BMT administratorių) paskyrimo;
    - 11.1.2. saugos dokumentų priėmimo, keitimo ar panaikinimo;
    - 11.1.3. MIDAS saugos reikalavimų atitikties vertinimo atlikimo;
  - 11.2. koordinuoja elektroninės informacijos saugos incidentų, įvykusių MIDAS, tyrimą;
  - 11.3. teikia MIDAS administratoriams privalomus vykdyti nurodymus ir pavedimus;
  - 11.4. informuoja MIDAS tvarkytojus ir MIDAS naudotojus apie MIDAS saugos problematiką;
  - 11.5. atsako už MIDAS saugos politikos įgyvendinimo organizavimą ir peržiūrą ne rečiau kaip kartą per metus;
  - 11.6. ne rečiau kaip kartą per metus inicijuoja testinį duomenų atkūrimą, kurio eiga ir rezultatai protokoluojami;
  - 11.7. atlieka kitas Saugos nuostatuose ir kituose MIDAS saugos politiką įgyvendinančiuose dokumentuose nustatytas funkcijas ir vykdo kitus nurodymus, susijusius su MIDAS sauga.
12. Tvarkytojų MIDAS ir MIDAS BMT saugos įgaliotiniai negali atlikti MIDAS ar jos dalies administratoriaus funkcijų.
13. MIDAS BMT saugos įgaliotinis, įgyvendindamas MIDAS saugą, atlieka šias funkcijas:
  - 13.1. teikia VULSK vadovui siūlymus dėl:
    - 13.1.1. MIDAS BMT administratoriaus paskyrimo;
    - 13.1.2. saugos dokumentų priėmimo, keitimo ar panaikinimo;
    - 13.1.3. MIDAS BMT saugos reikalavimų atitikties vertinimo atlikimo;
  - 13.2. bendradarbiauja su MIDAS saugos įgaliotiniu atliekant elektroninės informacijos saugos incidentų, įvykusių MIDAS, tyrimą;
  - 13.3. teikia MIDAS BMT administratoriui privalomus vykdyti nurodymus ir pavedimus;
  - 13.4. atsako už MIDAS BMT saugos politikos įgyvendinimo organizavimą ir peržiūrą ne rečiau kaip kartą per metus;
  - 13.5. ne rečiau kaip kartą per metus inicijuoja MIDAS BMT duomenų bazėje tvarkomų duomenų testinį atkūrimą, kurio eiga ir rezultatai protokoluojami;
  - 13.6. atlieka kitas Saugos nuostatuose ir kituose saugos politiką įgyvendinančiuose dokumentuose nustatytas funkcijas ir vykdo kitus nurodymus, susijusius su MIDAS sauga.
14. MIDAS administratorius atlieka šias funkcijas:
  - 14.1. užtikrina MIDAS sisteminės programinės įrangos ir duomenų bazių valdymo programinės įrangos veikimą;
  - 14.2. atlieka MIDAS sisteminės programinės įrangos ir duomenų bazių valdymo programinės įrangos priežiūrą;
  - 14.3. atlieka atsarginių MIDAS duomenų kopijų kūrimą, saugojimą, atkūrimą bei sunaikinimą;
  - 14.4. atlieka visišką ar dalinius duomenų atkūrimo bandymus iš atsarginių MIDAS saugomų duomenų kopijų;
  - 14.5. administruoja MIDAS taikomąją programinę įrangą;
  - 14.6. MIDAS naudotojams suteikia prieigos teises priskirtoms funkcijoms atlikti;
  - 14.7. registruoja elektroninės informacijos saugos incidentus ir informuoja apie juos MIDAS saugos įgaliotinį, teikia siūlymus dėl minėtų incidentų šalinimo;

- 14.8. užtikrina MIDAS sisteminės programinės įrangos saugą;
- 14.9. nustato MIDAS pažeidžiamas vietas ir informuoja apie juos Saugos įgaliotinį;
- 14.10. atsako už kompiuterių tinklo ugniasienių konfigūravimą ir priežiūrą;
- 14.11. atsako už elektroninės informacijos saugos incidentų, dėl kurių buvo prarasti duomenys, prižasčių ir sprendimų ieškojimą, jų protokolavimą bei informuoja MIDAS naudotojus apie duomenų atstatymą po elektroninės informacijos saugos incidento, kurio metu buvo prarasti duomenys;
- 14.12. vykdo MIDAS saugos įgaliotinio nurodymus ir pavedimus, susijusius su elektroninės informacijos saugos užtikrinimu.
- 15. MIDAS BMT administratorius atlieka šias funkcijas:
  - 15.1. užtikrina MIDAS BMT sisteminės programinės įrangos ir MIDAS BMT duomenų bazės valdymo programinės įrangos veikimą;
  - 15.2. atlieka MIDAS BMT sisteminės programinės įrangos ir MIDAS BMT duomenų bazės valdymo programinės įrangos priežiūrą;
  - 15.3. atlieka atsarginių MIDAS BMT duomenų bazės duomenų kopijų kūrimą, saugojimą, atkūrimą bei sunaikinimą;
  - 15.4. atlieka visiškų ar dalinių duomenų atkūrimo bandymus iš atsarginių MIDAS BMT duomenų bazės saugomų duomenų kopijų;
  - 15.5. užtikrina MIDAS BMT sisteminės programinės įrangos saugą;
  - 15.6. nustato MIDAS BMT posistemės pažeidžiamas vietas ir informuoja apie jas MIDAS BMT saugos įgaliotinį;
  - 15.7. atsako už kompiuterių tinklo ugniasienių konfigūravimą ir priežiūrą;
  - 15.8. kartu su MIDAS administratoriumi atlieka elektroninės informacijos saugos incidentų, dėl kurių buvo prarasti duomenys, prižasčių ir sprendimų ieškojimą;
  - 15.9. vykdo MIDAS ir MIDAS BMT saugos įgaliotinio nurodymus ir pavedimus, susijusius su elektroninės informacijos saugos užtikrinimu.
- 16. MIDAS duomenų gavėjai gali atlikti šias funkcijas:
  - 16.1. ieškoti informacijos;
  - 16.2. peržiūrėti mokslinių tyrimų duomenis ir metaduomenis;
  - 16.3. atsisųsti mokslinių tyrimų duomenis;
  - 16.4. analizuoti mokslinių tyrimų duomenis.
- 17. Duomenų perdavimas išorinėms sistemoms turi būti realizuotas naudojant šifravimą.
- 18. Saugos dokumentai, kuriais vadovaujamas tvarkant MIDAS duomenis ir užtikrinant jų saugumą:
  - 18.1. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas;
  - 18.2. Lietuvos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas;
  - 18.3. Lietuvos Respublikos kibernetinės saugos įstatymas;
  - 18.4. Aprašas;
  - 18.5. Saugos dokumentų turinio gairių aprašas;
  - 18.6. Bendrieji reikalavimai organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms, patvirtinti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71(1.12) „Dėl Bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms patvirtinimo“;
  - 18.7. Techniniai valstybės registų (kadastrų), žinybinių registų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2013 spalio 4 d. įsakymu Nr. 1V-832;
  - 18.8. Reikalavimai sveikatos priežiūros įstaigose diegiamoms informacinėms sistemoms, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V-89;

18.9. Sveikatos priežiūros įstaigų informacinių sistemų susiejimo su e. sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūra reikalavimai ir techninės sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V-1079;

18.10. Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. 1V-156 „Dėl Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodikos patvirtinimo“;

18.11. Nacionalinio atviros prieigos mokslinių tyrimų duomenų archyvo informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Vilniaus universiteto rektoriaus 2013 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. R-423;

18.12. Saugos nuostatai;

18.13. Nacionalinio atviros prieigos mokslinių tyrimų duomenų archyvo informacinės sistemos saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės;

18.14. Nacionalinio atviros prieigos mokslinių tyrimų duomenų archyvo informacinės sistemos veiklos tęstinumo valdymo planas;

18.15. Nacionalinio atviros prieigos mokslinių tyrimų duomenų archyvo informacinės sistemos naudotojų administravimo taisyklės;

18.16. kiti teisės aktai, reglamentuojantys MIDAS duomenų tvarkymo teisėtumą ir saugos valdymą.

## **II SKYRIUS ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SAUGOS VALDYMAS**

19. Vadovaujantis Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo patvirtinimo“ 9.1, 9.3 ir 12.3 punktų nuostatomis, MIDAS tvarkoma elektroninė informacija pagal jos svarbą laikoma vidutinės svarbos elektronine informacija, o MIDAS priskiriama trečios kategorijos informacinėms sistemoms.

20. Vadovaujantis Bendraisiais reikalavimais organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms, patvirtintais Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2008 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. 1T-71(1.12) „Dėl Bendrųjų reikalavimų organizacinėms ir techninėms asmens duomenų saugumo priemonėms patvirtinimo“, 11.3. punktu (automatiniu būdu tvarkomi ypatingi asmens duomenys), MIDAS asmens duomenų tvarkymas automatiniu būdu priskiriamas trečiajam saugumo lygiui.

21. MIDAS saugos priemonės parenkamos įvertinus galimus rizikos veiksnius MIDAS duomenų vientisumui, prieinamumui ir integralumui.

22. MIDAS saugos įgaliotinis ir MIDAS BMT saugos įgaliotinis, atsižvelgdami į Vidaus reikalų ministerijos išleistą metodinę priemonę „Rizikos analizės vadovas“, Lietuvos ir tarptautinius „Informacijos technologija. Saugumo technika“ grupės standartus, kasmet organizuoja MIDAS rizikos vertinimą.

23. Už MIDAS BMT rizikos vertinimo organizavimą atsakingas BMT saugos įgaliotinis.

24. Prireikus MIDAS saugos įgaliotinis ar MIDAS BMT saugos įgaliotinis gali organizuoti neeilinį MIDAS (ar jos sudedamųjų dalių) rizikos vertinimą.

25. Rizikos įvertinimo ataskaita rengiama įvertinant rizikos veiksnius, galinčius turėti įtakos elektroninės informacijos saugai, jų galimą žalą, pasireiškimo tikimybę ir pobūdį, galimus rizikos valdymo būdus, rizikos priimtumo kriterijus. Svarbiausi rizikos veiksniai MIDAS duomenims, programinei, techninei įrangai yra:

25.1. subjektyvūs netyčiniai veiksniai (duomenų tvarkymo klaidos, klaidingų duomenų teikimas, duomenų perdavimo tinklais sutrikimai, programinės įrangos klaidos ir kita);

25.2. subjektyvūs tyčiniai veiksniai (nesankcionuotas naudojimas informacine sistema siekiant gauti duomenų, duomenų keitimas, naikinimas, informacinių technologijų duomenų perdavimo tinklais sutrikdymai, vagystės ir kita);

25.3. veiksniai, nurodyti Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (force majeure) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo“, 3 punkte.

26. Atlikus rizikos įvertinimą, rizikos įvertinimo ataskaita pateikiama MIDAS tvarkytojo (BMT posistemio atveju – MIDAS BMT tvarkytojo) vadovui.

27. Pagrindiniai MIDAS duomenų saugos priemonių parinkimo principai yra šie:

27.1. liekamoji rizika turi būti sumažinta iki priimtino lygio;

27.2. informacijos saugos priemonės diegimo kaina turi būti adekvati saugomos informacijos vertei;

28. atsižvelgiant į priemonių efektyvumą ir taikymo tikslingumą, turi būti įdiegtos administracinės, techninės, programinės ar organizacinės elektroninės informacijos saugos užtikrinimo priemonės. Atsižvelgdamas į rizikos įvertinimo ataskaitą, MIDAS valdytojas (BMT atveju – MIDAS BMT tvarkytojas) prireikus tvirtina rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planą, kuriame, be kita ko, numatomas techninių, administracinių ir kitų išteklių poreikis rizikos valdymo priemonėms įgyvendinti.

29. Rizikos įvertinimo ataskaitos, rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių plano kopijas MIDAS valdytojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo minėtų dokumentų priėmimo turi pateikti Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos reikalavimams stebėsenos sistemos nuostatų nustatyta tvarka.

30. Siekiant užtikrinti Saugos nuostatuose ir kituose saugos politiką įgyvendinančiuose teisės aktuose išdėstytų nuostatų įgyvendinimo kontrolę, MIDAS saugos įgaliotinis, ne rečiau kaip kartą per metus, vadovaujantis informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. 1V-156 „Dėl Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodikos patvirtinimo“, organizuoja MIDAS saugos atitikties vertinimą, kurio metu:

30.1. įvertinama šių nuostatų ir kitų saugos politiką įgyvendinančių teisės aktų ir realios informacijos saugos atitiktis;

30.2. patikrinama (įvertinama) MIDAS naudotojams suteiktų teisių atitiktis vykdomoms funkcijoms;

30.3. įvertinamas pasirengimas užtikrinti MIDAS veiklos tęstinumą įvykus saugos incidentui (nenumatyta situacijai).

31. Atlikus informacinių technologijų saugos atitikties vertinimą, rengiama informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo ataskaita, kuri pateikiama MIDAS tvarkytojo vadovui, ir pastebėtų trūkumų šalinimo planas, kurį tvirtina, atsakingus vykdytojus paskiria ir įgyvendinimo terminus nustato MIDAS valdytojo vadovas.

32. Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo ataskaitos, pastebėtų trūkumų šalinimo plano kopijas MIDAS valdytojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo minėtų dokumentų priėmimo turi pateikti Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos reikalavimams stebėsenos sistemos nuostatų nustatyta tvarka.

33. MIDAS saugos dokumentai turi būti persvarstomi (peržiūrėti) ne rečiau kaip kartą per metus. Saugos dokumentai taip pat turi būti persvarstomi (peržiūrėti) po to, kai atliekamas rizikos įvertinimas ar informacinių technologijų saugos atitikties vertinimas arba Universitete įvyksta esminių organizacinių, sisteminių ar kitokių pokyčių. Keičiami saugos dokumentai derinami su Vidaus reikalų ministerija Aprašo nustatyta tvarka. Keičiami saugos dokumentai gali būti su Vidaus

reikalų ministerija nederinami tais atvejais, kai atliekami tik redakciniai ar nežymūs nustatyto teisinio reguliavimo esmės ar saugos politikos nekeičiantys pakeitimai arba taisoma teisės technika.

34. Patvirtintų saugos politiką įgyvendinančių dokumentų ir jų pakeitimų kopijas MIDAS valdytojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų patvirtinimo turi pateikti Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos reikalavimams stebėsenos sistemos nuostatų nustatyta tvarka.

### **III SKYRIUS ORGANIZACINIAI IR TECHNINIAI REIKALAVIMAI**

35. Programinės įrangos, skirtos apsaugoti MIDAS nuo virusų ir kitos kenksmingos programinės įrangos, naudojimo nuostatos:

35.1. visuose MIDAS darbo vietų kompiuteriuose ir tarnybinėse stotyse turi būti įdiegiama apsaugos nuo virusų ir kitos nepageidaujamos programinės įrangos sistema;

35.2. apsaugos nuo virusų ir kitos nepageidaujamos programinės įrangos sistema turi tikrinti ar nėra atnaujinimų bent vieną kartą per parą;

35.3. apsaugos nuo virusų ir kitos nepageidaujamos programinės įrangos sistemai nustačius, jog atnaujinimai yra prieinami, – jie turi būti įdiegiami.

36. Programinės įrangos, įdiegtos kompiuteriuose ir serveriuose, naudojimo nuostatos:

36.1. MIDAS naudotojų darbo vietose draudžiama naudoti programinę įrangą galinčią kelti grėsmę MIDAS duomenų saugumui;

36.2. MIDAS kompiuteriuose ir tarnybinėse stotyse naudojama tik legali programinė įranga.

37. Kompiuterių tinklo filtravimo įrangos naudojimo nuostata: MIDAS duomenų perdavimo tinklas nuo viešojo kompiuterių tinklo turi būti atskirtas ugniasiene, kuri palaikytų filtravimo failų lygmenyje funkcionalumą.

38. Leistinos kompiuterių naudojimo ribos ir nuostatos:

38.1. prieigai prie MIDAS naudojami kompiuteriai gali būti naudojami ir kitoms MIDAS naudotojo ir/ar administratoriaus funkcijoms atlikti;

38.2. MIDAS naudotojų ir MIDAS administratorių prieigai prie MIDAS naudojamuose nešiojamuose kompiuteriuose turi būti įdiegtos papildomos apsaugos priemonės;

39. Metodai, kuriais leidžiama užtikrinti saugų elektroninės informacijos teikimą ir (ar) gavimą:

39.1. MIDAS pasiekama visą parą;

39.2. duomenys teikiami ir (ar) gaunami automatiniu būdu tik pagal duomenų teikimo sutartyse nustatytas specifikacijas ir sąlygas;

39.3. duomenys MIDAS tvarkomi vadovaujantis Mokslinių tyrimų duomenų tvarkymo Nacionalinio atviros prieigos mokslinių tyrimų duomenų archyvo informacinėje sistemoje taisyklėmis, patvirtintomis Vilniaus universiteto rektoriaus 2017 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 168;

39.4. į MIDAS vidinį tinklą duomenų srautas turi būti praleidžiamas tik per MIDAS funkcionalumui užtikrinti būtinus protokolus;

39.5. šifruojami išorinėje duomenų laikmenoje teikiami asmens duomenys arba naudojamos saugos priemonės, užtikrinančios, kad asmens duomenys bus perduodami saugiai ir nebus galimybės tretiesiems asmenims jais pasinaudoti;

39.6. šifruojami išoriniais duomenų perdavimo tinklais perduodami asmens duomenys;

39.7. MIDAS naudotojų prisijungimas prie MIDAS neapriojamas kompiuterinės įrangos tipu ar prieigos vieta;

39.8. MIDAS administratoriai ir MIDAS BMT administratoriai gali dirbti tik iš fiksuotų ir leistinių IP adresų, kurie yra vidiniame MIDAS tvarkytojų kompiuterių tinkle;

39.9. kompiuterinė įranga, kuria jungiamasi prie MIDAS, turi būti apsaugota prisijungimo slaptažodžiu.

40. MIDAS naudotojų prisijungimo prie MIDAS saugomų asmens duomenų įrašai saugomi ne trumpiau kaip 1 metus. Fiksuojami šie prisijungimų prie asmens duomenų įrašai: prisijungimo identifikatorius, data, laikas, trukmė, jungimosi rezultatas (sėkmingas, nesėkmingas).

41. MIDAS naudotojų prisijungimo duomenys saugomi ne trumpiau, kaip 1 metus nuo MIDAS naudotojo paskyros uždarymo.

42. Pasibaigus šiuose nuostatuose nurodytiems duomenų saugojimo terminams, MIDAS duomenys sunaikinami Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka, išskyrus tuos, kurie įstatymų nustatytais atvejais turi būti perduoti archyvams.

43. ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį peržiūrimas MIDAS naudotojų prisijungimų prie duomenų bazės (-ių) elektroninis žurnalas ir MIDAS duomenų valdytojui teikiamos peržiūros ataskaitos.

44. papildomos priemonės ir metodai, kurie taikomi užtikrinant prieigą prie MIDAS, nurodant leistiną šios prieigos laiką ir būdą, nustatomi MIDAS naudotojų administravimo taisyklėse.

45. MIDAS duomenų kopijų darymo periodiškumas, kopijų saugojimo priemonės, būdai ir vieta, kopijų naikinimo tvarka reglamentuojama Atsarginių kopijų darymo ir saugojimo tvarkoje, patvirtintoje Informacinių technologijų taikymo centro direktoriaus 2015 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. DI-7-(5201.DI).

46. Bendros visoms sistemoms atstatymo iš atsarginių kopijų procedūros reglamentuojamos Duomenų atstatymo iš atsarginių kopijų tvarkoje, patvirtintoje Informacinių technologijų taikymo centro direktoriaus 2015 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. DI-3-(5201.DI).

47. Nustatomi šie pagrindiniai organizaciniai – techniniai MIDAS duomenų atsarginių kopijų darymo, saugojimo ir atstatymo saugos reikalavimai:

47.1. priimtinas MIDAS valdytojui prarastų duomenų kiekis – 4 valandos;

47.2. paskirti darbuotojai, atsakingi už MIDAS kopijų darymą, saugojimą ir atstatymą;

47.3. kiekvienas MIDAS elektroninės informacijos kopijų darymo ir atstatymo faktas turi būti užregistruotas;

47.4. atsarginės kopijos saugomos kitose patalpose, nei darbinės duomenų kopijos;

47.5. MIDAS duomenų atkūrimo bandymai atliekami ne rečiau, kaip kartą į metus;

47.6. MIDAS duomenų atsarginių kopijų darymo, saugojimo ir atstatymo tvarkos ir instrukcijos turi būti peržiūrimos ne rečiau, kaip kartą į metus;

47.7. MIDAS laikmenos saugomos taip, kad kilus elektroninės informacijos saugos incidentui MIDAS veiklą rezerviniame duomenų centre galima būtų atstatyti per 24 valandas.

48. Fizinės MIDAS saugos nuostatos:

48.1. kontroliuojamas patekimas į VU Informacinių technologijų paslaugų ir VULSK duomenų centrus: naudojama automatinė praėjimo valdymo kontrolės sistema;

48.2. įrengiama signalizacija (nuo įsilaužimo ir gaisro);

48.3. patalpos stebimos vaizdo kameromis;

48.4. tarnybinių stočių patalpose įrengta oro kondicionavimo įranga. Patalpoje palaikoma pastovi temperatūra 18–22° C, drėgnumas 40–60% ribose.

49. Techniniai MIDAS saugos reikalavimai:

49.1. kompiuterinė įranga ir duomenų perdavimo tinklo mazgai turi rezervinį maitinimo šaltinį;

49.2. kompiuterinės įrangos gedimai registruojami žurnale.

50. Kitos nuostatos:

50.1. MIDAS programinis kodas turi būti apsaugotas nuo atskleidimo neturintiems teisės su juo susipažinti asmenims.

50.2. MIDAS naudotojai, vadovaudamiesi saugos politiką įgyvendinančiais teisės aktais, nuolat rūpinasi MIDAS sauga, o pastebėję saugos pažeidimų, neveikiančias duomenų saugos



užtikrinimo priemonės, nusikalstamos veikos požymių, privalo nedelsdami apie tai pranešti savo tvarkytojo MIDAS administratoriui (MIDAS BMT administratoriui) arba MIDAS saugos įgaliotiniui (MIDAS BMT saugos įgaliotiniui).

50.3. MIDAS vidinių naudotojų veiksmus esant nenumatytai situacijai reglamentuoja MIDAS veiklos tęstinumo valdymo planas.

#### **IV SKYRIUS REIKALAVIMAI PERSONALUI**

51. Tvarkyti MIDAS duomenis gali asmenys, susipažinę su MIDAS nuostatais ir MIDAS saugos politiką reglamentuojančiais teisės aktais.

52. MIDAS saugos įgaliotinis ir MIDAS BMT saugos įgaliotinis turi išmanyti informacijos saugos užtikrinimo principus, savo darbe vadovautis MIDAS nuostatais, Saugos nuostatais, Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodika, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais saugų duomenų tvarkymą, standartais ir kitais dokumentais, turėti darbo su duomenų bazėmis, operacinėmis sistemomis ir taikomosiomis programomis patirties.

53. MIDAS administratoriai ir MIDAS BMT administratoriai ir MIDAS administratoriai turi išmanyti pagrindinius saugos politikos principus, darbą su duomenų perdavimo tinklais, mokėti užtikrinti jų saugumą, turėti sisteminių programinių priemonių administravimo ir priežiūros patirties, išmanyti duomenų bazių administravimą, priežiūrą, būti susipažinęs su Saugos nuostatais ir saugos politiką įgyvendinančiais teisės aktais, taip pat kitomis vidaus ir darbo taisyklėmis.

54. MIDAS tvarkytojų darbuotojai turi būti įgiję darbo kompiuteriu įgūdžių, mokėti tvarkyti MIDAS duomenis MIDAS nuostatuose nurodyta tvarka, išmanyti registrų ir informacinių sistemų saugos politiką reglamentuojančius teisės aktus.

55. MIDAS naudotojai privalo rūpintis tvarkomų duomenų saugumu.

56. Tvarkytojų saugos įgaliotiniai periodiškai inicijuoja MIDAS ir MIDAS BMT administratorių mokymą informacijos saugos klausimais, įvairiais būdais informuoja MIDAS naudotojus apie informacijos saugos problematiką (priminimai elektroniniu paštu, informavimas per MIDAS, pagal poreikį organizuojami susitikimai su MIDAS tvarkytojų atsakingais asmenimis, atmintinės naujai priimtiems darbuotojams).

#### **V SKYRIUS MIDAS NAUDOTOJŲ SUPAŽINDINIMO SU SAUGOS DOKUMENTAIS PRINCIPAI**

57. MIDAS vidinių naudotojų ir administratorių supažindinimą pasirašytinai su šiais nuostatais ir kitais saugos politiką reglamentuojančiais dokumentais organizuoja MIDAS saugos įgaliotinis, MIDAS BMT saugos įgaliotinis ir MIDAS tvarkytojų vadovai.

58. MIDAS naudotojai supažindinami su saugos reikalavimais pirmo prisijungimo metu, elektroniniu būdu, užtikrinančiu įrodomumą.

59. MIDAS saugos įgaliotinis ir MIDAS BMT saugos įgaliotinis reguliariai įvairiais būdais informuoja MIDAS naudotojus apie informacijos saugos problematiką.

60. MIDAS naudotojai, pažeidę Saugos nuostatų ar saugos politiką įgyvendinančių teisės aktų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

61. Pakartotinai su Saugos nuostatais ir Saugos politiką įgyvendinančiais teisės aktais MIDAS naudotojai supažindinami iš esmės pasikeitus MIDAS arba informacijos saugą reglamentuojantiems teisės aktams.

62. Saugos nuostatai ir saugos politiką įgyvendinantys teisės aktai skelbiami MIDAS tinklalapyje.

## **VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

63. Saugos nuostatai ir kiti saugos politiką reglamentuojantys teisės aktai iš esmės peržiūrimi ir prireikus keičiami ne rečiau kaip kartą per metus.

64. MIDAS tvarkytojai turi įgyvendinti Saugos nuostatuose ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose saugų MIDAS duomenų tvarkymą, nustatytas organizacines, technines ir kitas priemones.

65. MIDAS saugos įgaliotinis, BMT saugos įgaliotinis, MIDAS administratoriai ir MIDAS BMT administratoriai raštu įsipareigoja nepažeisti Saugos nuostatų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių MIDAS duomenų saugų tvarkymą.

---

SUDERINTA  
Lietuvos Respublikos  
vidaus reikalų ministerijos  
2018-01-25 raštu Nr. 1D-482